

Concursul Interjudețean de Matematică „Cristian S. Calude”, ediția a XVII-a
Galați, 05 noiembrie 2016

Clasa a X-a

SOLUȚII

Problema 1.

Soluție. a) Se impun condițiile: $2 \cdot x + 1 \in \mathbb{N}$, $2 \cdot x + 1 \geq 2$, $11 - 4 \cdot x \in \mathbb{N}$, $11 - 4 \cdot x \geq 2$, $6 \cdot x - 1 \in \mathbb{N}$,
 $6 \cdot x - 1 \geq 2$. Rezultă că $x \in \left[\frac{1}{2}; \frac{9}{4} \right]$, împreună cu condiția suplimentară $2 \cdot x = n \in \mathbb{N}$.

Deci $x \in \left\{ \frac{1}{2}, 1, \frac{3}{2}, 2 \right\}$, din care convine $x = \frac{3}{2}$. Așadar $x = \frac{3}{2}$ este soluție unică.

b) Relația de demonstrat este echivalentă cu $\log_a \frac{A}{B} > \log_{B+k} \frac{A+k}{B+k}$.

Dar $\log_a x > \log_{B+k} x$, $x > 1$, deoarece $\frac{1}{\log_x a} > \frac{1}{\log_x (B+k)} \Leftrightarrow \log_x a < \log_x (B+k) \Leftrightarrow a < B+k$,

relație adevărată din ipoteză.

Așadar, pentru $x = \frac{A}{B} > 1$, rezultă că $\log_a \frac{A}{B} > \log_{B+k} \frac{A}{B}$, și, ținând cont de faptul că $\frac{A}{B} > 1$ și $k > 0$,

rezultă imediat că $\frac{A}{B} > \frac{A+k}{B+k} > 1$, deci $\log_{B+k} \frac{A}{B} > \log_{B+k} \frac{A+k}{B+k}$, de unde, din tranzitivitate, rezultă

$$\log_a \frac{A}{B} > \log_{B+k} \frac{A+k}{B+k}.$$

Problema 2.

Soluție. a) Notăm $k = \frac{BM}{MC}$, $k > 0$. Avem $\overline{AM} = \frac{k \cdot \overline{AC} + \overline{AB}}{k+1} \Rightarrow (k+1) \cdot \overline{AM} = k \cdot \overline{AC} + \overline{AB}$, de unde

$$(k+1)^2 AM^2 = k^2 AC^2 + AB^2 + 2k \overline{AC} \cdot \overline{AB} = k^2 b^2 + c^2 + k(b^2 + c^2 - a^2) = (k^2 + k)b^2 + (1+k)c^2 - ka^2.$$

Obținem astfel: $(k+1)^2 AM^2 = (k^2 + k)b^2 + (1+k)c^2 - ka^2$ și analog, încă două relații

$$(k+1)^2 BN^2 = (k^2 + k)c^2 + (1+k)a^2 - kb^2$$

$$(k+1)^2 CP^2 = (k^2 + k)a^2 + (1+k)b^2 - kc^2.$$

Scăzând relațiile două câte două și folosind ipoteza rezultă

$$(k^2 + k)(b^2 - c^2) + (1+k)(c^2 - a^2) + k(b^2 - a^2) = 0,$$

$$(k^2 + k)(c^2 - a^2) + (1+k)(a^2 - b^2) + k(c^2 - b^2) = 0, \text{ respectiv}$$

$$(k^2 + k)(b^2 - a^2) + (1+k)(c^2 - b^2) + k(c^2 - a^2) = 0.$$

Deoarece avem simetrie putem presupune că $a \leq b \leq c$. Atunci $b^2 - a^2 \geq 0$, $c^2 - b^2 \geq 0$, $c^2 - a^2 \geq 0$

și din a treia relație vom avea $b^2 - a^2 = c^2 - b^2 = c^2 - a^2 = 0$, de unde rezultă $a = b = c$, așadar triunghiul ΔABC este echilateral.

b) Relația din enunț este echivalentă cu

$$\begin{aligned} |\overline{AB} + k\overline{AC} - (1+k)\overline{CB}| &= |\overline{BC} + k\overline{BA} - (1+k)\overline{AC}| = |\overline{CA} + k\overline{CB} - (1+k)\overline{BA}|, \text{ echivalent cu} \\ |\overline{AC} + k\overline{AC} + k\overline{BC}| &= |\overline{BA} + k\overline{BA} + k\overline{CA}| = |\overline{CB} + k\overline{CB} + k\overline{AB}|, \text{ de unde, prin ridicare la pătrat, avem} \\ (1+k)^2 b^2 + k^2 a^2 + k(1+k)(b^2 + a^2 - c^2) &= (1+k)^2 c^2 + k^2 b^2 + k(1+k)(c^2 + b^2 - a^2) = \\ = (1+k)^2 a^2 + k^2 c^2 + k(1+k)(a^2 + c^2 - b^2). &\text{ La fel ca la punctul precedent se obțin relațiile:} \\ (2k^2 + 3k + 1)(b^2 - c^2) + (2k^2 + k)(a^2 - b^2) + (k^2 + k)(a^2 - c^2) &= 0, \\ (2k^2 + 3k + 1)(c^2 - a^2) + (2k^2 + k)(b^2 - c^2) + (k^2 + k)(b^2 - a^2) &= 0, \\ (2k^2 + 3k + 1)(a^2 - b^2) + (2k^2 + k)(c^2 - a^2) + (k^2 + k)(c^2 - b^2) &= 0. \end{aligned}$$

Datorită simetriei putem considera $a \leq b \leq c$. Atunci, $b^2 - c^2 \leq 0$, $a^2 - b^2 \leq 0$, $a^2 - c^2 \leq 0$ și din prima relație rezultă că $b^2 - c^2 = a^2 - b^2 = a^2 - c^2 = 0$, de unde rezultă $a = b = c$, așadar triunghiul ΔABC este echilateral.

Problema 3

Soluție. a) Pentru $n = 2$ egalitatea de demonstrat este $(a_1 - a_2)^2 = 2 \cdot (a_1^2 + a_2^2) - (a_1 + a_2)^2$, adevărată.

Presupunem inductiv egalitatea adevărată pentru n și demonstrăm că este adevărată pentru $n + 1$, adică

$$\begin{aligned} \sum_{1 \leq i < j \leq n+1} (a_j - a_i)^2 &= (n+1) \cdot \sum_{k=1}^{n+1} a_k^2 - \left(\sum_{k=1}^{n+1} a_k \right)^2. \text{ Avem succesiv} \\ \sum_{1 \leq i < j \leq n+1} (a_j - a_i)^2 &= \sum_{1 \leq i < j \leq n} (a_j - a_i)^2 + (a_{n+1} - a_1)^2 + (a_{n+1} - a_2)^2 + \dots + (a_{n+1} - a_n)^2 = n \cdot a_{n+1}^2 + \\ + (a_1^2 + a_2^2 + \dots + a_n^2) + n \cdot \sum_{k=1}^n a_k^2 - \left(\sum_{k=1}^n a_k \right)^2 &- 2 \cdot a_{n+1} \cdot (a_1 + a_2 + \dots + a_n) = (n+1) \cdot \sum_{k=1}^{n+1} a_k^2 - a_{n+1}^2 - \\ - 2 \cdot a_{n+1} \cdot \sum_{k=1}^n a_k - \left(\sum_{k=1}^n a_k \right)^2 &= (n+1) \cdot \sum_{k=1}^{n+1} a_k^2 - \left(\sum_{k=1}^{n+1} a_k \right)^2, \text{ deci și pentru } n+1 \text{ relația este adevărată.} \end{aligned}$$

b) Putem considera $a_1 \leq a_2 \leq \dots \leq a_n$. Fie $m = \min_{1 \leq i < j \leq n} (a_j - a_i)$, $m \geq 0$, datorită presupunerii făcute.

Pentru $j > i$, avem $a_j - a_i = (a_j - a_{j-1}) + (a_{j-1} - a_{j-2}) + \dots + (a_{i+1} - a_i) \geq (j-i) \cdot m$, deci

$$(a_j - a_i)^2 \geq m^2 \cdot (j-i)^2. \text{ Deci } \sum_{1 \leq i < j \leq n} (a_j - a_i)^2 \geq m^2 \cdot \sum_{1 \leq i < j \leq n} (j-i)^2, \text{ și utilizând punctul a), obținem}$$

$$n \cdot \sum_{k=1}^n a_k^2 - \left(\sum_{k=1}^n a_k \right)^2 \geq m^2 \cdot \left[\sum_{k=1}^n k^2 - \left(\sum_{k=1}^n k \right)^2 \right], \text{ de unde, ținând cont că } \sum_{k=1}^n a_k^2 = 1, \text{ rezultă că}$$

$$n \geq n - \left(\sum_{k=1}^n a_k \right)^2 \geq m^2 \cdot \left[n \cdot \frac{n \cdot (n+1) \cdot (2 \cdot n + 1)}{6} - \frac{n^2 \cdot (n+1)^2}{4} \right] = m^2 \cdot n^2 \cdot \frac{n^2 - 1}{12}.$$

$$\text{Așadar, } n \geq m^2 \cdot n^2 \cdot \frac{n^2 - 1}{12} \text{ de unde rezultă că } m^2 \leq \frac{12}{n \cdot (n^2 - 1)}.$$